

Ανάμεσα στις ινδοευρωπαϊκές φυλές που έφθασαν στην ιταλική χερσόνησο γύρω στα 1000 π.Χ., ήταν και οι Βένετοι ή Χένετοι. Προτίμησαν να εγκατασταθούν στον μυχό της Αδριατικής, στη στεριά. Έκαναν «εκδρομές» στα νησάκια της λιμνοθάλασσας για ψάρεμα. Η περιοχή πήρε το όνομά τους: Βενετία.

Δέκα αιώνες αργότερα, ο ρωμαϊκός δρόμος περνούσε από εκεί προς τα σύνορα. Εδώ κι εκεί, στα νησάκια, ξεφύτρωναν κάποιες ψαράδικες καλύβες. Ο Ευαγγελιστής Μάρκος που πέρασε με καράβι από τα μέρη εκείνα, γυρνώντας στη Ρώμη έπειτα από ένα ταξίδι στη βόρεια Αδριατική, δεν είχε λόγο να βγει στα νησιά.

Δεν βγήκε αλλά «άγγελος Κυρίου εμφανίστηκε ενώπιόν του και του είπε ότι κάπου εκεί έμελλε να αναπαυθεί το σώμα του». Το πώς και το γιατί θα ξεκαθάριζε μετά από άλλους οκτώ αιώνες. «Για την ώρα», ο Μάρκος γύρισε στη Ρώμη κι έπειτα πήγε στην Αίγυπτο κι έγινε πρώτος επίσκοπος Αλεξάνδρειας.

Η εισβολή του Αλάρικου, στις αρχές του 5^{ου} αιώνα, έφερε στα μέρη αυτά πολλούς από εκείνους που έφευγαν μπροστά στην επιδρομή των βαρβάρων. Ο Αλάρικος πέρασε στη Βόρεια Ιταλία λίγο μετά το 402 κι έφτασε στη Ρώμη το 410. Πλην όμως, «η Παναγία εμφανίστηκε στους πρόσφυγες και τους οδήγησε στα νησάκια της Βενετίας, ανήμερα του Ευαγγελισμού, Παρασκευή, 25 Μαρτίου του 421».

Νέοι πρόσφυγες κατέφθασαν εκεί στα 453, την εποχή της εισβολής του Αττίλα. Τα νησάκια είναι πολλά και οι φυγάδες κάθε πόλης έπιαναν και από ένα. Στα 466, υπήρχαν πια δώδεκα ισχυροί οικισμοί κι αμέτρητοι μικροί. Κάθε ισχυρός οικισμός εξέλεγε έναν εκπρόσωπο που διοικούσε την περιφέρειά του. Από κάποια στιγμή κι έπειτα, οι δώδεκα εκπρόσωποι συνεργάζονταν. Όταν ο στρατηγός του αυτοκράτορα Ιουστινιανού, Ναρσής, ξεμπερδευε με τους Γότθους, οι συνεργαζόμενοι οικισμοί τον βοήθησαν να πάρει την Ραβέννα. Ευγνωμονώντας, ο Ναρσής έκτισε σ' ένα από τα νησάκια την εκκλησία του Αγίου Θεοδώρου, δημοφιλή στην Ανατολή αλλά όχι και στη Δύση όπου προοριζόταν να αντικατασταθεί από τον Ευαγγελιστή Μάρκο.

Η ανάγκη για κοινή άμυνα οδήγησε τους δώδεκα, από το 697, να εκλέγουν ένα ανάμεσά τους, τον πρώτο. Τον είπαν «Δόγη» (doge, παραφθορά του λατινικού *dux*, δούκας) και ήταν ισόβιος. Οι οικισμοί ενώθηκαν σε έναν που έγινε τόσο ισχυρός, ώστε, στα 751, έπειτα από

αίτηση του πάπα, πήρε πίσω (για λογαριασμό του Βυζαντίου) την Ραβέννα, την οποία είχαν προσωρινά κυριεύσει οι Λογγοβάρδοι. Στα 752, τους προέκυψαν οι Φράγκοι. Η πολιορκία κράτησε έξι μήνες. Μετά, οι Φράγκοι αποχώρησαν. Οι κάτοικοι των νησιών πανηγύρισαν την νίκη.

Οι Φράγκοι επανήλθαν στα χρόνια του Καρλομάγνου (742 - 814). Αποκρούστηκαν. Η συνθήκη ειρήνης ανάμεσα στην Βυζαντινή αυτοκρατορία και την Δυτική αυτοκρατορία του Καρλομάγνου αναγνώριζε την ύπαρξη Δουκάτου της Βενετίας κάτω από την επικυριαρχία του Βυζαντίου. Οι Βενετσιάνοι θα αποτίνασσαν την βυζαντινή κηδεμονία, στα 828. Μέσω Αλεξάνδρειας και Αγίου Μάρκου.

Η Αίγυπτος κατεχόταν από τους Πέρσες κι ο εκεί σατράπης είχε ακούσει ιστορίες για μεγάλο θησαυρό στον τάφο του Ευαγγελιστή Μάρκου. Οι εργάτες του έσκαβαν τριγύρω χωρίς να τους νοιάζει το λείψανο που κινδύνευε. Ντόπιοι ιερείς συνεννοήθηκαν με δυο Βενετσιάνους εμπόρους να φυγαδεύσουν το λείψανο. Μετά από καιρό, ειπώθηκε ότι η δουλειά έγινε από την επίσημη Βενετία. Όπως και να έχει το ζήτημα, ο τάφος ανοίχτηκε νύχτα, το λείψανο τοποθετήθηκε κάτω από ένα φορτίο χοιρινού κρέατος, μεταφέρθηκε σε ένα καράβι. Μάταια ο σατράπης έψαχνε να εντοπίσει, για ποιο λόγο ευωδίαζε όλη η πόλη.

Η γλυκιά ευωδιά έπαψε όταν το πλοίο με το λείψανο βγήκε από το λιμάνι. Έπιασε στη Βενετία όπου οι δυο έμποροι παρέδωσαν το λείψανο στον Δόγη. Ήταν ο Ιουστινιανός (Τζουστινιάνο) Παρτιτσιπάτσιο. Το μετέφερε στο δογικό παλάτι. Ο Άγιος Θεόδωρος «καθαιρέθηκε». Νέος πολιούχος ανακηρύχθηκε ο Άγιος Μάρκος. Το λείψανο τοποθετήθηκε στο παρεκκλήσι των ανακτόρων.

Κάθε Ιουστινιανός όμως θέλει και την Αγία Σοφία του. Στη Βενετία, κτίστηκε περίλαμπρος ναός του Αγίου Μάρκου, στα πρότυπα των Αγίων Αποστόλων της Κωνσταντινούπολης. Στα 832, ήταν έτοιμος. Φιλοξένησε το ιερό λείψανο και κηρύχθηκε «επίσημος ναός του κράτους της Βενετίας» που σήμαινε ότι η χώρα διακήρυσσε την ανεξαρτησία της από την Βυζαντινή αυτοκρατορία.

Η εκκλησία κήκε σε μian εξέγερση, το 976. Το λείψανο χάθηκε. Ξανάρχισε να κτίζεται ο ναός στα 978 κι ολοκληρώθηκε στα 1094 καθώς οι διάφοροι δόγηδες πρόσθεταν την προσωπική του καθένας τους πινελιά. Πλην όμως, ναός Αγίου Μάρκου χωρίς το λείψανο ήταν «ομελέτα χωρίς αβγά». Στα 1095, μέρα των εγκαινίων της νέας εκκλησίας, μαζεύτηκαν όλοι οι Βενετσιάνοι κι άρχισαν να προσεύχονται να βρεθούν τα οστά του Αγίου.

Και, ω του θαύματος, μια κολόνα άνοιξε στα δυο και στο άνοιγμα φάνηκαν τα οστά, μόλις 120 χρόνια αφότου είχαν χαθεί.

(protagon.gr, 25.11.2013)